

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeet 2025

Henni Syväoja, Elina Tarkiainen & Marianne Turunen
Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Likes

Liikkuva varhaiskasvatus -työjaoston kokous 10.9.2025

Likes
by jamk

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Avustuskokonaisuuden tarkoitus ja painopisteet

- Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus:
 - opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ja aluehallintovirastojen jakama hankeavustus
 - voivat hakea kunnat sekä varhaiskasvatusta järjestävät rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt
- Avustuksen päätavoitteena on lisätä väestön liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta koko elämänsä aikana. Avustuksella toteutetaan Liikkuvat-kokonaisuutta paikallisesti.
- Vuonna 2025 liikunnallisen elämäntavan paikallisen kehittämisavustuksen pääpainopiste oli Ikiliikkuja-toiminta.
- Likes/Jamk toteuttaa paikallisten kehittämisavustusten seuranta- ja arviointia.

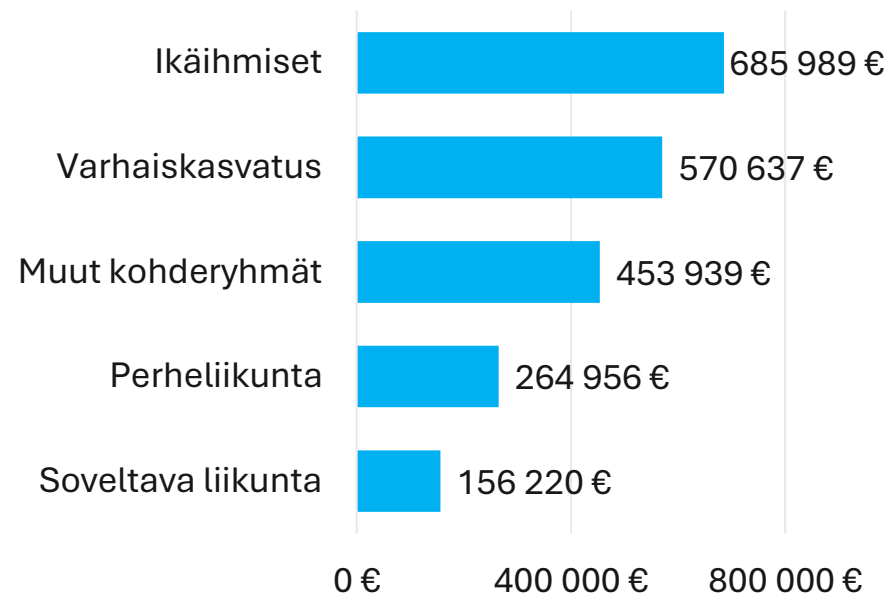
Avustusten jakautuminen ilmoitettuihin painopisteisiin

Avustusta hakiessaan hakijoiden tuli ilmoittaa hankkeen kohdistuminen avustuskokonaisuuden eri painopisteisiin prosenttiosuuksina.

Myönnetty avustukset jakautuivat vuonna 2025 seuraavasti:

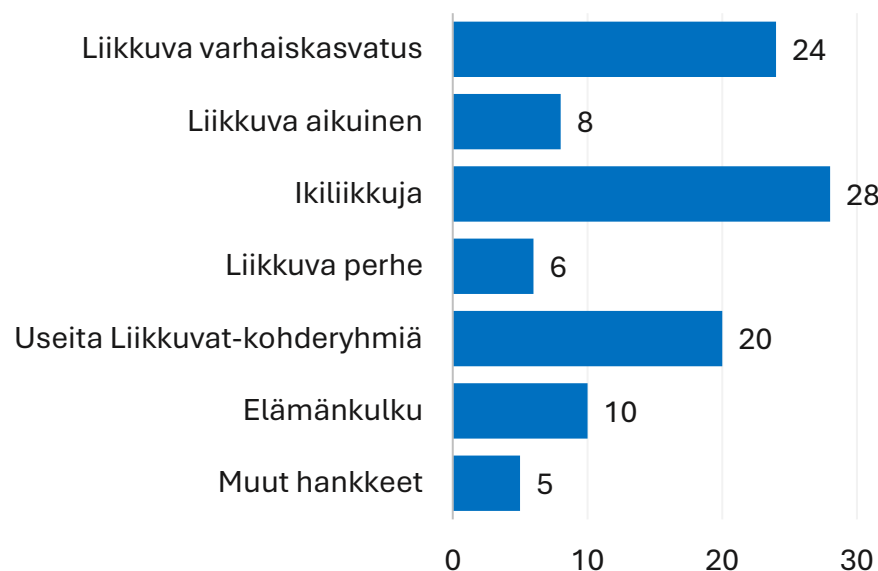
- 32 % avustuksesta kohdistui **ikäihmisiin**
- 27 % avustuksesta kohdistui **varhaiskasvatukseen**
- 22 % avustuksesta kohdistui **muihin kohderyhmiin**
- 12 % avustuksesta kohdistui **perheliikuntaan**
- 7 % avustuksesta kohdistui **soveltavaan liikuntaan**.

Myönnetty avustus (€) suhteessa hankkeiden ilmoittamiin painopisteosuuksiin (%)

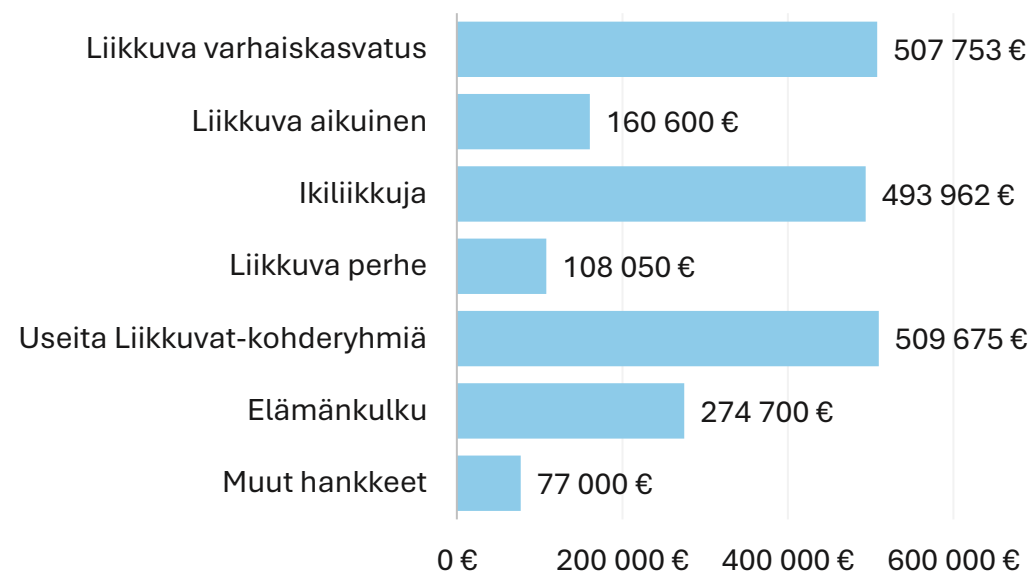

Avustusten jakautuminen toiminnan kohderyhmien mukaan

Hankkeiden lukumäärä pääasiallisen kohderyhmän mukaan

Myönnetty avustus pääasiallisen kohderyhmän mukaan

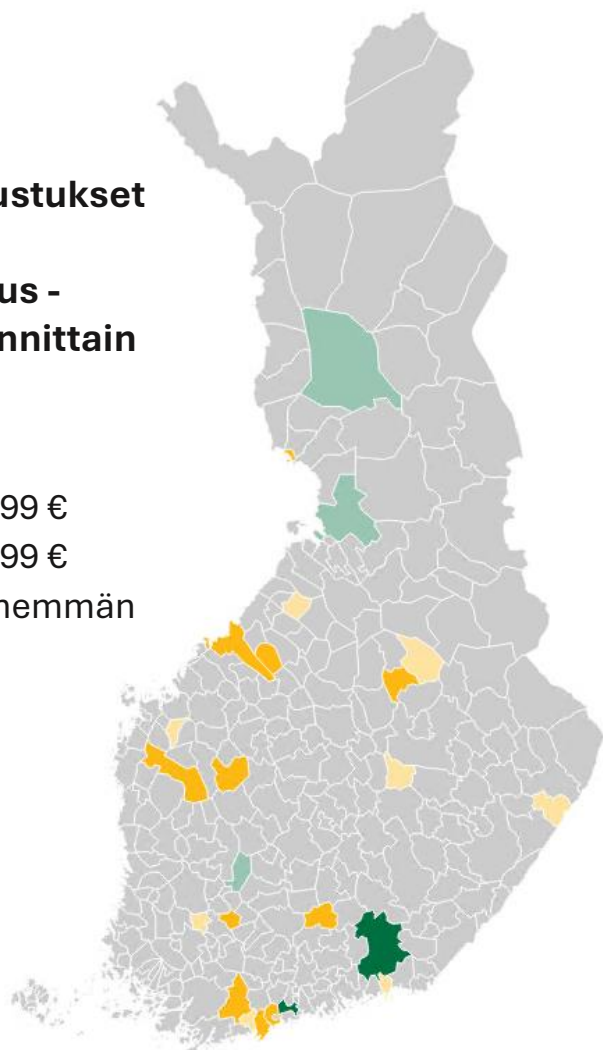
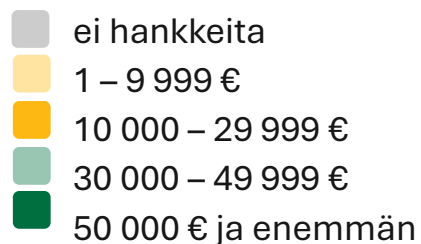
*Hankkeiden kohderyhmät on määritelty lukemalla ja arvioimalla hankkeiden toimintasuunnitelmia.

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeet

Myönnetyt avustukset Liikkuva varhaiskasvatus -toimintaan

Myönnetyt avustukset Liikkuva varhaiskasvatus -toimintaan kunnittain

- ✓ Liikkuva varhaiskasvatus -avustusten tarkoitus: tukea liikunnallisen toimintakulttuurin muodostumista varhaiskasvatukseen.
- ✓ Tavoite: varhaiskasvatus mahdollistaa lapsen liikkumisen vähintään kaksi tuntia päivässä, mikä kattaa noin 2/3 fyysisen aktiivisuuden suosituksista.

24

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden lukumäärä

507 753 €

Myönnetty avustus Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeille

42

Kaikkien osittainkin varhaiskasvatukseen kohdistuvien hankkeiden lukumäärä

570 637 €

Varhaiskasvatuksen osuus myönnetystä kokonaisavustuksesta

Likes
by jamk

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden tavoitteet

Liikkumisen lisääntyminen (24/24)

- Tavoitteena on mahdollistaa liikkuminen ulkona ja erilaisissa ympäristöissä sekä lisätä perheiden tietoutta liikkumismahdollisuuksista.

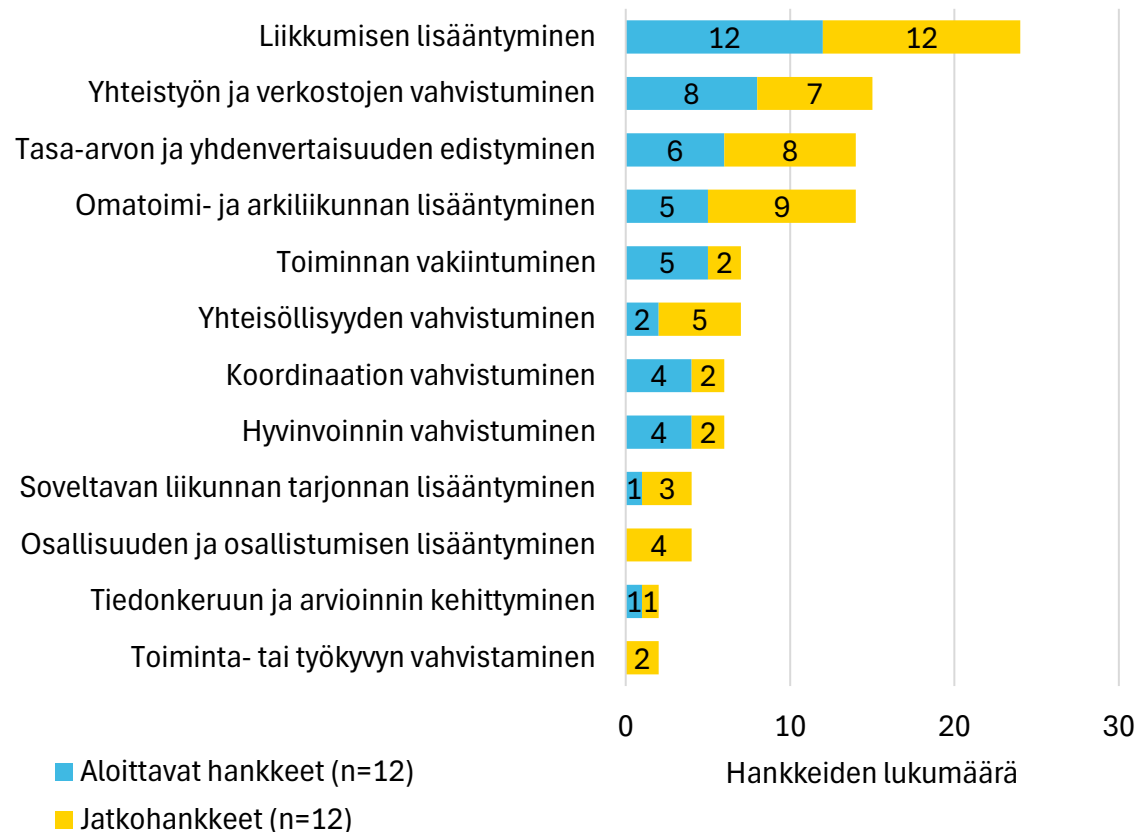
Yhteistyötä vahvistuminen (15/24)

- Yhteistyötahoja: urheiluseurat, perheet, kolmas sektori, neuvola ja muut varhaiskasvatusyksiköt.
- Mahdollistaa erilaisten liikuntatapahtumien ja kesäkerhojen järjestämisen.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen (14/24)

- Yhdenvertaisuus: maksuton toiminta ja liikkumisen mahdollistaminen myös syrjäseutujen varhaiskasvatusyksiköissä.
- Tasa-arvo: korostuu vähän liikkuvien tyttöjen liikkumisen edistäminen.

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden (n = 24) tavoitteet

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden toimenpiteet

Henkilöstön koulutukset ja osaamisen lisääminen (20/24)

- Koulutukset, seminaarit, työpajat ja sparraukset.
- Pääpaino on luontoliikunnan toteuttamisessa ja motoristen taitojen havainnoinnissa.

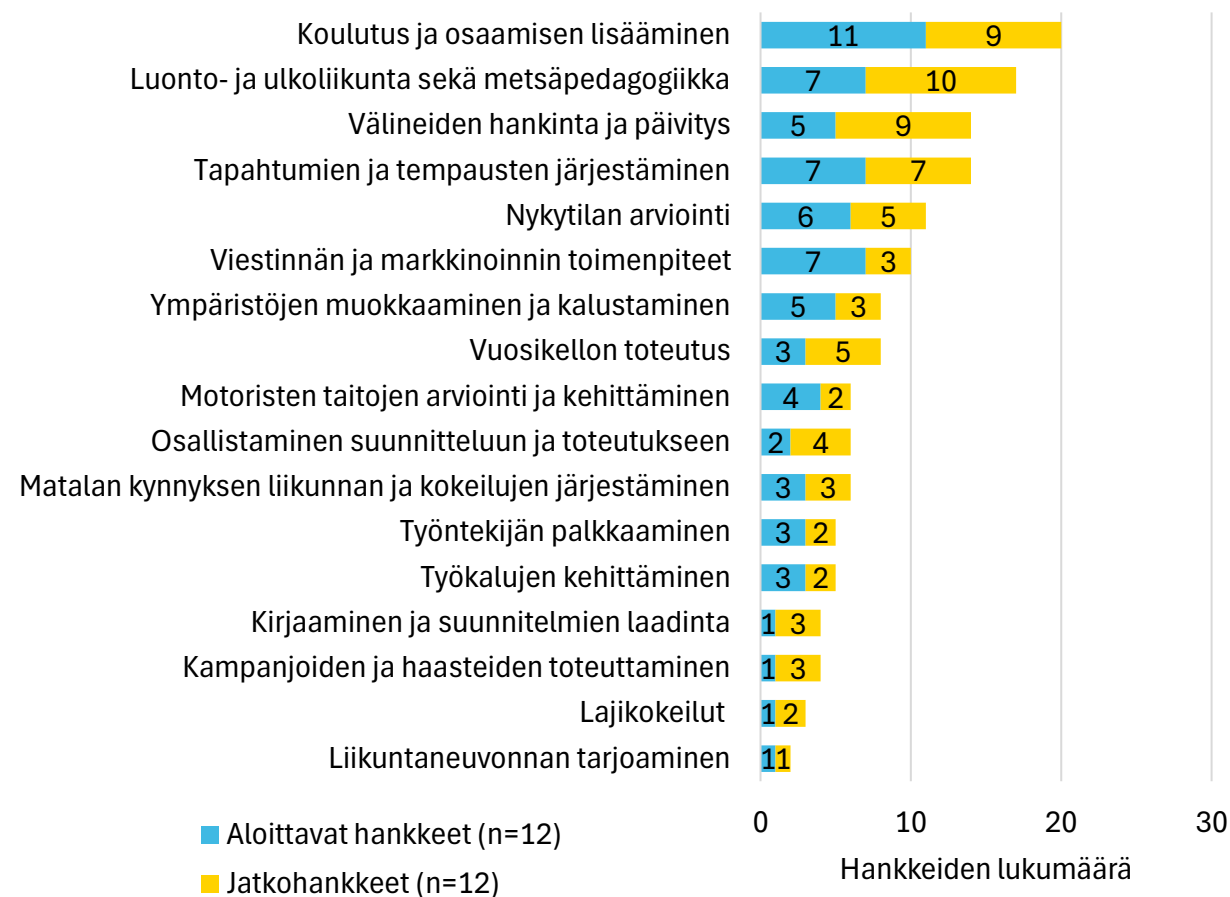
Luonto- ja ulkoliikunnan edistäminen (17/24)

- Ulkoilun roolin vahvistaminen lähiympäristössä piha-alueilla, metsissä ja liikuntapaikoilla.
- Ulkoilutapahtumia ja retkiä.

Välineiden hankinta ja päivitys sekä tapahtumien ja tempausten järjestäminen (14/24)

- Liikuntavälineiden tilanteen kartoitus sekä välineiden lainausmahdollisuus.
- Perhetapahtumat sekä luonto- ja ulkoilutapahtumat.

Liikkuva varhaiskasvatushankkeiden (n=24) toimenpiteet

Likes
by jamk

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden yhteistyö

Hankkeiden koordinaatiosta on vastuussa yleisimmin kasvatuksen toimiala. Hankkeet ovat itse raportoineet, että yhteistyötä tehdään keskimäärin kolmen eri tahon kanssa. Yhteistyökumppaneita on kuvattu enemmän jatkohankkeiden hakemuksissa.

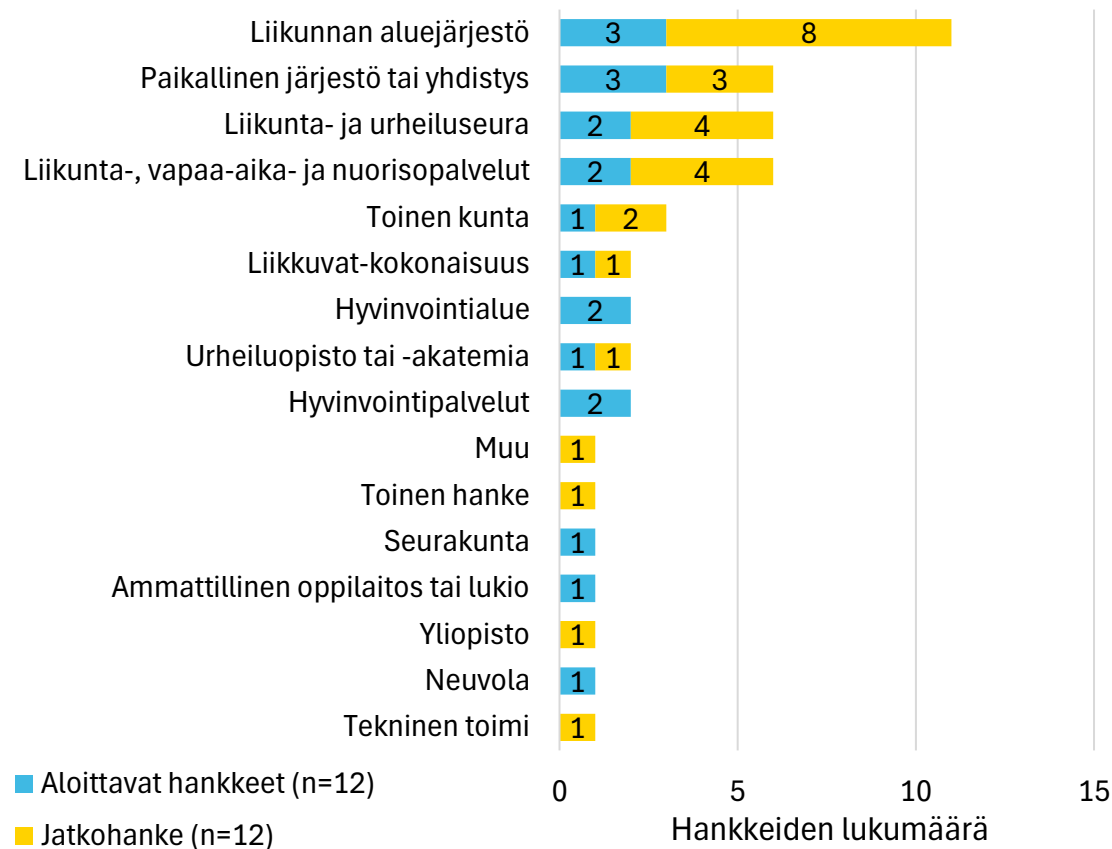
Liikunnan aluejärjestöt

- Aluejärjestöjen kautta hankitaan koulutusta varhaiskasvatuksen henkilöstölle
- Hankekoordinaattorit osallistuvat aluejärjestöjen verkostoihin.

Muita yleisimpiä yhteistyötahoja ovat muut paikalliset järjestöt ja yhdistykset, liikunta- ja urheiluseurat sekä liikunta-, vapaa-aika- ja nuorisopalvelut

- Mukana esimerkiksi tapahtumissa ja mahdollistavat lajikokeiluja.

Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeiden (n = 24) yhteistyö

Likes
by jamk

Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan menestystekijät 1/2

Menestystekijöiden näkyminen hankesuunnitelmissa

1) Liikunnallisen toimintakulttuurin kehittäminen

- Henkilöstön koulutuksilla edistetään liikuntamyönteisiä asenteita.
- Yhteistyö mahdollistaa lajikokeiluja ja tapahtumia.
- Lähiliikuntapaikkoja hyödynnetään monipuolisesti.
- Johdon tuen kehittämiseen panostetaan neljäsosassa hankkeista.

2) Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan organisoiminen ja kuntakoordinaatio

- Hankekoordinaattori vastaa hankkeen etenemisestä ja henkilöstön koulutuksista.
- Osassa hankkeita liikuntavastaavien roolia vahvistetaan osana koordinointia.

Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan menestystekijät 2/2

Menestystekijöiden näkyminen hankesuunnitelmissa

3) Henkilöstön osaamisen lisääminen

- Koulutukset painottuvat luontoliikuntaan ja motorisiin taitoihin.
- Hankekoordinaattori tukee ja sparraa henkilöstöä.

4) Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja perheliikunta

- Perheliikuntatapahtumat ja liikuntavinkit
- Vain muutamissa hankkeissa nostetaan esiin liikkumisen puheeksi ottaminen vasu-keskusteluissa

5) Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

- Yhdenvertaisuus näyttäytyy enemmänkin läpileikkaavana varhaiskasvatuksen arjessa. Järjestetään maksutonta toimintaa ja huomioidaan liikkumismahdollisuudet myös syrjäseutujen varhaiskasvatusyksiköissä.
- Tasa-arvon osalta erityishuomio on vähän liikkuvissa tytöissä.

Vaikutusten arviointi Liikkuva varhaiskasvatus -hankkeissa

Hankkeiden toimenpiteitä arvioidaan ja aikataulutusta seurataan tyypillisesti **ohjausryhmissä**.

Hankkeiden toimenpiteiden arviointi:

Nykytilan arviointi- ja Valssi-työkalu

- Vaikutusten arviointi

Erilaiset kyselyt

- Palautetta ja toiveita lapsilta, huoltajilta ja henkilökunnalta.

Määrällinen tieto

- koulutukseen osallistuneiden määrä ja järjestettyjen tapahtumien määrä

Vakiintumista edistäviä keinoja toivat esiin vajaa puolet hankkeista. Henkilökunnan koulutukset ja osaamisen lisääminen sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa ovat yleisimpiä keinoja vakiintumisen edistämiseksi.

Kiitos!

henni.syvaoja@jamk.fi

Likes
by jamk